

ZEMPLEN.

Közlöny a társasélet, közgazdászat, irodalom s humor köréből.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérmentv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.
Többszörinél oleóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.
Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lövy A. könykeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

20-ik szám.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

Magyarország anyagi érdekeit veszély fenyegeti.

Nem paradoxon ez, hanem szomorú valóság, melynek kimondásával azért hallgattam eddig, mert folyvást reméltem, hogy az e lapok hasábjain is annyiszor jelzett számtalan anyagi bajokat kormányférfiaink szüntén felismervén, azokat ha nem is orvosolni, de legalább enyhíteni iparkodni fognak. E részbeni reményem hévmérőjét azonban a közteher folyton nagyobbodása, a deficit egyre növekedése s így az adósságok szaporodása, és a bevételek inproductiv elhelyezése nagyon is leszállítván, kell hogy azon veszélyre utaljak, a mely Magyarország anyagi érdekeit fenyegeti, és a mely abból áll: hogy a munka és a tőke közti aránytalanság napról napra nagyobb mérvet ölt ország-szerte.

A nemzetgazdászat főelve ez: „a munka mindinkább értékesíttessék; a tőke ellenben mindinkább olcsóvá tétessék; mert csak a drága munka és olcsó tőke mozditja elő a vagyonosodást. Magyarországra nézve azonban éppen megfordítva alkalmaztatik ez elv, mert itt a tőke drágul egyre a munka rovására.

Tagadhatlan, hogy ezen visszás helyzet meg volt Magyarországon a régibb időben is, s ennek következtében már akkor a folyvást szegényedett a nemzet. Jelenben azonban végpusztulásnak néz elébe; mert hajdanában alig volt közterhe az országnak, s így az elszegényedés nem terjedhetett nagy mérvben; míg most oly nagy az, hogy bevételét még egyszer felülmúlja (lásd a „Hon“ m. évi 244-ik számát) a nélkül hogy újabb jövedelem forrásokra számíthatna, és a kor igényeinek megfelelőleg rendezhetné be összes gazdaságát.

Már pedig Magyarország most megy át a természetgazdaságból a pénzgazdaságba, — illetőleg most vonatott abba bele, s így elérkezett a nemzetre nézve az az időpont, a midőn saját anyagi fejlődése felett döntenie kell, annál is inkább, mivel a közlekedési eszközök gyors fejlődésénél fogva az idegen érdekek nyomása mindinkább elviselhetenebbé válik rá nézve, s így utalva van arra, hogy erejét intensitive fejtse ki mindenben, és így az iparnak egyedül biztos alapul szolgáló földmívelésben is, vagy is: hogy munkáját minden irányban mindinkább értékesíteni igyekezzék.

Kérdés azonban: hogyan? Iparát, mint a munka értékesítőjét nem fejleszteti; mert annak főkéllékei: a nemzeti valuta és a nemzetközi kereskedelmi önállóság hiányzanak; földmívelését nem mozdíthatja elő; mert ipara nem támogatja azt; befektetendő tőkékkel sem rendelkezik, és ha kölcsön útján szerzi meg azokat, csaknem matematikai bizonyosság a tönkrejutás, miután a fekvőségek, és pedig az első osztályú és legkultivál-

tabb földek netto jövedelme 5%-re rug, míg a szükséges tőke legkevesebb 9%- és kamatláb mellett szerezhető meg. Mindennek daczára alig van fekvőség, a mely illetén drága kölcsönrel terhelve nincs, s elmondhatjuk, hogy testületek, földbirtokosok, iparosok és kereskedők óriási száma érzi az ily kölcsönök nyomasztó hatását.

Minden kornak meg van a maga jelzava. A mi korunknak is 48 után folyvást ez vala jelszava: „Csak takarékpénztárakról és hitelintézetekről gondoskodjunk!“

Most már vannak takarékpénztáraink s hitelintézeteink is szaporodnak, és mégis a pénz drága. És miért? Mert ezen pénzüzetek nagyobbára idegen tőkékkel rendelkezvén, azok tulajdonosai a mi kedvünkért illő osztalékkal bizony meg nem elégednek, miután azt otthou is megkaphatják. És ha az államnak 7 1/2% ba kerül a kölcsön, mért ne követelhet. ének ők a magánosok vagy testületektől 9—10—12 vagy még több %-et is.

Boldog Angolország! Boldog Belgium! Boldog két nemzet! A lakotok a munka drága, s azt mindinkább értékesíteni igyekeztek, és a tőke olcsó: nálunk a tőke drága és a munka olcsó s mindinkább értékesítésére rendszerünk folytán tehetlenek vagyunk. Ti a munkát az által értékesítitek, hogy az ipart egyre fejleszítitek; jól tudváu, hogy így tőkétet vontok be: mi a nemzeti munka ezen értékesítőjét még mindig ignoráljuk, azért hogy idegeneknek legyünk tributáriusai továbbra is. Ti iparotok fejlődését önálló nemzetközi szerződésekkel biztosítjátok és rendelkeztek saját bank és hitelintézetekkel, melyek alapján aztán folyvást virágzóvá teszitek az ipart, keresk dést, földmívelést egyaránt: mi ezen garantiáról lemondtunk, és idegen bankjegyek birtokában még agiot is fizetünk; tehát hitelügyünk függetlenítésével sem törődünk, s engedjük, hogy tönkre jusson iparunk, kereskedésünk és földmívelésünk. Ti persze egyre gazdagodtok, mi pedig egyre szegényedünk. — Szegény ország! szegény nemzet!

Távol legyen, mintha e nyilatkozatom tüntetés akarna lenni; mert sejtve a vést, mely mindnyájunkat egyformán fenyeget, ugyan kinek volna kedve vagy ideje akár éretlen daczból, akár pedig drámai vagy kényszerítő hatás céljából ily kísérlethez folyamodni. Következőleg e nyilatkozattételre tisztán a hazafiai kötelesség érzete kényszerít s azon szándokból teszem, hogy a jobbak figyelmét felköltsem a mindinkább fenyegető veszélyre, melyet mindenkinek, ki népgazdászati érzékkel bír, valahára fel kell ismernie.

Valóban ideje tehát, hogy a jelzett veszély elhárítására mindent megtegyünk és hogy anyagi előhaladásunkat egész erővel eszközöljük; annál is inkább, mivel ha azt akarjuk, hogy a mivelte európai nemzetek sorába közeledhesünk, és mint

ilyen nemzeti jövőnket biztosítsuk: kell hogy a szabadság éltető levegőjében alakuló szellemi fejlődésünk mellett anyagi állapotunk javítására is törekedjünk; különben más nemzetek életrevalóságukkal bennünket tálszárnyalva, áldozatul estünk biztosan.

Ennek jelei egyébiránt már most is mutatkoznak, s kiki tudja, hogy az idegen munka idegen tőke segítségével mely előnnyel értékesíti magát nemzeti munkánk ellenében; a mi természetesen az olcsó hazai munka és a drága tőke közti aránytalanság veszélyét még inkább sieteti. Pedig már most is észlelhetők annak nyomai, főleg földiparunk terén, hol mindinkább szaporodik azok száma, kik ennek következtében önhibájuk nélkül tönkre mennek.

Tehát már maga ezen körülmény intőpéldául szolgál arra nézve, hogy a munka és a tőke közti aránytalanság veszélyének elhárításán iparkodjunk. Ezt pedig csak úgy tehetjük, ha hitelügyünk és nemzetközi viszonyaink önálló berendezésével nem késlekedünk; mert csakis így fejlődhetik iparunk és általa kereskedelmünk s földmívelésünk, és így hárihatjuk el aztán ezen tényezők közreműködésével a nemzeti munka és az idegen tőke közti aránytalanság veszélyét.

Kunsch.

Egy két megjegyzés

a „Zemlen“ 18-ik számában foglalt ismertetésről.

Pro domo sua. Ezen czim alatt irt Gálszécs Cicerója egy reclameot Gálszécs melé, Terebes ellen.

Ne gondolja senki, hogy ennek czáfolatába bocsátkozni szándékom.

Hogy el nem hallgathatok egy két ott elmondott szót, annak oka az, miszerint nem a kellő okból fogja fel Cicero az ügyet, és mert Cicero gyanúsít.

Hogy Zemplémege bizottmányi közgyűlése a járásbírók területkörének és székhelyeinek meghatározásába belebocsátkozott, ezt jogosan és helyesen tette. Ezt ugyhiszem Cicero is elismeri. S midőn az ujhelyi és gálszécsi járásokba a helységeket beosztotta, akkor látta, hogy vagy az ujhelyibe igen sok helység jut, ha a legényes-lasztóczai dombozat egyik és másik oldalán eső helységeket mind Ujhelyhez csatolja, vagy mind ezek igen messze fognak esni székhelyüktől, ha Gálszécshez csatoltnak, ezen bajon úgy vélt segíteni, ha Terebesi járást hoz javaslatba. De ezt nem Terebes hanem az illető körülfekvő vidék érdekében tette.

Ez igen egyszerű, s ha valaki a térképet vaszi elő, s a távolságokat s helyzeteket kombinálja, igen indokolt.

Azon párhuzam tehát, melyet Cisero Terebes és Gálszécs közt von, merőben felesleges.

De mivel azt anyai elmésséggel tette, hogy az ember magát rea elnevetni kénytelen, megkísértem ezen párhuzamot megvonni úgy a hogy ez 10—15 év múlva lesz.

Ugyanis a vásárok oly világrészeken vannak nagy virágzásban, a hol a modern kultura hátra van maradva. Ázsiában mindenütt nagy vásárok vannak. A hol azonban a világ előrehaladtott, ott vásárok, s főleg életműekre való vásárok nincsenek. A mint egy, videnek vasút

épül, eljő az életkereskedő minden emberhez a kinél 50 köböl eladó életet tud megalkussza, megveszi, és elszállítja a legközelebbi indóházba. A nép azon része pedig, melynek kevés eladó élete van, elmegy oly helyre azt eladni, a melyen indóház van, mert ott minden köbölért néhány krajczárral többet kap.

Gálszécs addig volt nevezetes életpiacz, míg Kassának volt előpiacza, már a mióta Kassa, Miskolc és Nyíregyháza felől vasuton kaphat életet, annyira csökkent, hogy a nagy-mihályi életpiacz már felülmúlt. Azonban 10-15 év múlva nem fog senki sem vinni több életet a gálszécsi piacra, mert az életkereskedő annyi krajczárral kevesebbet fog adni köbölért amennyit azt onnan Terebesre fuvaroztatja, s a meny. nyibe a lerakás, átvezetés, és felrakás kerül, tehát elmegy vele a terebesi piacra. Gálszécsen tehát nem lesz 10 év múlva semmi életheletvadás, de Terebesen. Azért Terebesen semmiféle paloták nem fognak emelkedni, legfeljebb egy két raktár. Gálszécs azonban elveszti minden jelentőségét, s ha majd akkor a gálszécsiek fogják oda hívogatni a természetöt, azt fogja feladni, a mit az egyszerű lócsiszárnak felelték, aki így kínálta lovát; ha ezt a szürkét befogja kend reggel 6 órakor, már 8 órakor Nagyváradon van keud, — a mire ilyen feleletet kapott: mit csinálók én 8 órakor Nagyváradon?

Ha pedig köszönet találnak Dargón és Tarnókan, a mit szivemből ohajtok, igen is szárnyvonalon fog oda vezetni, ekkor aztán lesz Gálszécsnek is vasutja, de azért a legenyelasztóci partoldalban levő helységek mind messze lesznek oda. És ha ez a köszön nem lesz 4-5 lábnyi széles rétegben úgy a vasutból sem lesz semmi. Ezt az árkot tehát még át nem ugrottuk.

De Cicero ur gyanusitani is méltóztatik. Intriguakról, titkon kicsinált dolgokról beszél. Erre azt felelem, hogy egy megyei bizotmányt, mely a megyének törvényszerű képviselője, gyanusítani se nem illik, se nem szabad... ez tehát illetlen és tiltott dolog. Ha pedig egyeseket ért, nevez e meg őket is, és önmagát is. Az egyesek közt vagyok én is, én pedig követelem Cicero urtól, ismerje el, hogy én intriguálni és dolgokat titkon kicsinálni nem szoktam, engemet közügyekben a közjó, és magán ügyekben is embertársaim jóélete szokott vezérelni tetteimben s elhatározásaimban, s így voltunk ezen ügygel mindannyian akik ezen elhatározásba befolytunk.

Homonnán 1871. május 19.

Matolay Viktor.

Guyot szőlőművelési rendszere.

Időszerűnek látjuk az újabb időben gyakran emlegetett, szőlőművelési rendszer bővebb ismertetését.

A mint maga Guyot is bevallja: az általa követett művelési módot már elterjedve találta Franciaország főbb bortermelő vidékein, ő csak rendszeresítette, s hosszabb tapasztalás után meggyőződve czélszerűségéről, a jó sikeréről, tette közzé ismertetését, a mely csakhamar általános elismerésben részesült és számos követőkre talált. Erről munkájának 1864-ben megjelent második bővített kiadása is*) eléggé tanuskodik; ez szolgált nekem is alapul, hogy az abban foglalt okszerű rendszert, úgy amint azt Guyot megállapította, s gyakorlatba hozta, főbb elveinek kitüntetésé által, szőlőgazdáinkkal ismertessem.

Alig hiszem, hogy a ki ezzel tüzetesebben kíván foglalkozni, előnyösebbnek, s czélravezetőbbnek ne találja a nálunk még szokásban levő hiányos művelési módnál, és a meny. nyiben a szőlőtenyésztés főbb szabályainak, s feltételeinek megfelel: alkalmazását a gyakorlatba is át ne vigye.

A kivételnél az eszközök megválasztásában, vagy a helyi viszonyokhoz képest azok mi módon való pótlásában történhetnek ugyan eltérések, vagy módosítások, de nézetem szerint csakis úgy, ha a rendszerrel ellentétbe nem jön. A rendszerben keresendő a dolog lényege, és csak annak minél pontosabb követésével feltételezhető a kívánt eredmény.

Ohajtható volna, a mennyiben ez ideig okszerűbb, s helyesebben alkalmazott művelési mód nem áll előttünk, nemzetgazdasági szempontból is annak minél szélesebb körben leen-

*) Culture de la vigne et vinification par Dr. Jules Guyot. Deuxième édition. Paris. Librairie agricole de la maison Rustique 1864.

dő elterjedése. Kormányunk figyelmét különösen felhívjuk e tárgyra: igyekezék módot nyújtani, hogy az ezen művelésmóddhoz szükséges és oly mehezzen pótolható fő kelléket, a drótot, minél olcsóbban lehessen megszerezni; csak az által remélhető ezen oly üdvös rendszernek általános elterjedése a életbeleptetése; már pedig előttünk áll annak szükségessége, hogy ezen a téren is haladjunk, a közkívánalom is sürget, a mennyiben a naponta felmerülő s korszerű vállalatok lendülete összefüggésben áll természetünk minőségével. Ebben első és főtenyező az okszerű művelési mód; erre kell a fő súlyt fektetnünk és csak ezután következhetik boraink czélszerű kezelési módja, ugyszólván feldolgozása a jó anyagnak.

Első feltétel ezen rendszer szabályszerű követhetősége az, hogy szőlőink rendezve legyenek, azaz: a tőkék kellő távolságban egymástól és egyenes sorokban álljanak, még pedig a szőlőtelep fekvését tekintetbe véve: különbözőleg, a szerint, a mint az lapályban vagy oldalos helyen fekszik. Mindenik anyatőnek a maga kifejtésére, s termő ereje fentartására, a nélkül, hogy a másiknak hátrányára lehessen, egymástól minden irányban legalább 3 lábnyi közre kell állania. Ehhez sajnos, hogy nálunk még ma is sokan balhiedelmeken alapuló számításal élve, az új ültetéseknél sem fordítanak mindenütt kellő gondot arra, hogy ezen főbb szabályok szerint járjanak el.

A mi szőlőink rendezését illeti, az erre ajánlott egyik mód, a már annyiszor felhozott homlitásra nézve, szükségesnek látom erre vonatkozó állítását Guyotnak kitüntetve megemlíteni; ugyanis ő, főfeltételek közé sorozza, hogy a szőlőtőke szaporítása elhuzás, vagy homlitás által ne történjék. Ennek káros következményeit főleg abban látja, hogy az ily módon történt szaporításnál vendégyökerekre lévén szükség, az a bortermelésre minőségileg is rossz befolyással van; tapasztalásból merített érvek bizonyítanak ezen állítás mellett, a mennyiben a fiatal tőkék kellő érleltégükig csak közepes bort szoktak adni. Tekintve továbbá azt is, hogy az elhomlitással felesleges hely van igénybe véve, annak káros hatása a mellette, s talán közvetlen reá eső töre sem maradhat el: következőleg a homlitás alkalmazásával a helyett, hogy czélt érhetnek, tévton járunk; és a mennyiben a már kifejtett, s tökéletességre jött tőkét, a maga termő erejében fenn kell tartani, a mire Guyot a lehető jó bor termelhetése tekintetéből érkekezésében főszlyt fektet, épen ellenkező irányt követnénk. Tekintetbe véve mindezeket: ott a hol különböző okoknál fogva a már kifejtett anya-tőkét kíméletre érdemeseknek tartjuk; más felől a teljes kiirtást és új ültetést kerülni ohajtanók: a helyett, hogy homlitással eszközöznök a rendezést, nézetem szerint helyesebb azt úgy intézni, hogy csak a sorból kiesők távolítsanak el, és a hová szükséges, a sorok szabályszerű kipótlása végett: ott rendez porhajásokkal pótolhassanak. Ezzel az eljárással a még jó bort termő régi tőkék egy része fentartatnók, s rendre újakkal felcserélve, a bor minőségében feltűnő változást sem idéznének elő; és vegre az átmenet is kevesebb áldozattal elérhető.

Guyot okszerű szőlőművelési rendszere követésénél irányadó elvek a következők:

Művelése történjék törpe, alacsony lécezet mellett (Spalier) s e mellett tőkére, ekként kezelése egyszerűbb, s minden tekintetben könnyebb; továbbá a tüke a nap termékenyítő hatásának közvetlen ki levén téve, ezen körülmény a termő-fa kiképzésére, a szőlő érlelésére és így az egész tenyésztésre nézve kedvezőbb.

Mindenik szőlőtő egymástól minden irányban legkevesebb 3 lábnyi tévolságra legyen.

A tőkéről való szaporítást, elhuzás; vagy homlitás alkalmazásával soha sem kell eszközölni; ez csakis porhajások által történjék.

Evéneként lenni kell minden tőkén legalább egy termő és magfának.

A termőág hozván a gerezdhajtásokat, azt vizirányos egyenes vonalban huzott drótra, vagy karóra, közel a földhöz kell kikötöni, hajtásait pedig, a melyekből a gerezdek fakadnak, függőleges irányban felfelé a felette alkalmazott drótra, vagy léczre kell aggatni, a melyek azután a hatodik levél felett elcsipetnek. Megjegyzendő, hogy a következő évre a két főágat nevelő csapnak, illetőleg magfának hajtásait nem kell bántani, ezek csipetlen maradnak, bárha termést hoznak is: ezeket firtőkbe kötve függőleges állásban kell fentartani.

Mentől közelebb áll a földhöz a termőfa gyümölcsével, minthogy a rendezett egyenes sorok között, a föld jobban ki van téve a nap

melegének: annál bizonyosabb a gyümölcs fejlődése és érése; naplemente után és éjjel át a felmelegült föld kisugárzó melege, a környezet légmérékét emeli s ezáltal a tenyésztésre kedvezőleg hat; továbbá a nap és levegő szabaddabb érintkezése miatt az alkalmazott trágya fejbomlása hamarabb történik. Mindezen okok miatt kétségtelen, hogy a bor úgy mennyiségére, mint minőségére nyerni fog.

Lehetnek ugyan elleuetések az iránt, hogy a tavaszi dér pusztításának az alatti, vagy tőkére művelési módnál a korai vagyis rendszeres hajtások inkább ki vannak téve; a mi különösen, az alantibb fekvésű szőlőtelepeken gyakrabban fordul elő; ez esetben is több előny mutatkozik e rendszer követésében, minthogy az utóhajtások a tenyészere fokozottabb voltánál fogva, gyorsabban fejlődnek, miáltal a kiújulás is hamarabb történik; következőleg az elért eredmény is kedvezőbb, mi rendszeren más művelési rendszerénél nagyon csekély, vagy éppen semmi.

A maga vagy csap, mindenik évben 2 hajtást illetőleg főágat, kell hogy neveljen; a melyből az egyik, pótolni fogja a jövő évi termőfát, a másikat csapra 2 szemre vissza vágva, hozni fogja a 2 főágat. Itt is el lehet ismerni okszerűségét abban, hogy a termőágak felszőkése gátolva levén, a tőkéhez közelebb állanak; igen természetes, hogy az által nedvtartalmuk is több lesz, következőleg fejlődésük jobban és hamább történik.

A termőágat, a mely termés alatt állott, még abban az évben, elfedés előtt, le kell színi meg metszeni.

Háromszor kell a maga idejében, a tők tisztogatását eszközölni, mindanyiszor a szükségleten hajtásokat elfavoltva, a főágakat rendszer irányban sorozni és kikötöni.

A mélyebb kapálást ritkábban kell alkalmazni, ellenben a csekély kapálást, vagy daraszolást gyakrabban, a szerint, amint a gyom és föld-felpuhítás megkívánja; megjegyezvén, hogy semmi nem idegen plántát a szőlő között nem kell megütni.

A szőlő-fajok természetét illetőleg figyelmet érdemelnek a finomabb bortermő-fajok, a mennyiben okszerű műveléssel, mennyiségre termelnek annyit, mint a közönséges fajok; borminőségre, s értéke pedig sokkal becsesebbek. Jégesőtől, dertől, ragyasodástól, gyékény fedélzettel mentesíteni ott, hol a bortermelés a költségeket csak némileg is fedezheti, sok előnnyel van egybekötve; ugyanis a gerezdek fejlődésének, érlelésének is kedvez, s e mellett nem csak a termést biztosítja egy bekövetkező csapástól, hanem még annak több évre terjedő eredményét is, a mennyiben a hajtásokat is óvja.

Legalkalmasabb a szőlő-tenyésztésre a közönséges jó érlelt trágya, minek helyes arányu alkalmazásától függ a kívánt eredmény is. A trágyát tehát, tekintetbe véve a termőföld minőségét, a mennyiben termékenyebb, vagy soványabb, aránylag a gerezdek mennyiségéhez kell alkalmazni.

(Folyt. köv.)

Annak, aki megérti.

Május 16-án 1871.

A minek kinja többé nem éget,
Csalódás búját ne zengje dalom!
Bemohosult már rég a sirhalom,
Mely fed annyi keserű emléket...
Az elhagyott táj kék orma felé
Visszanézni már czéltalan dolog,
Midőn a vandor szemei elé
Virágos berek tárul, — mosolyog!

Ah! mennyi báj, mily vonzó e liget!
S mennyi tündöklő szép virága van!..
Kit ár sodort s hanyattam untalan,
Mit adhat sz te uekom tündér sziget?!
E rózsabimbót keblemre ékül...
Ez illatos szép liliumot tán?!..
Tovább tovább... szivem fejem szédül
Ennyi búbj mesés káprázatán!..

Az üldözöttnek üdv a menedék...
Nyugalmat ohajt a fáradt utas.
Enyhe árnyával ott egy kis lugas,
Mely felfogja a forró nap hevét!..

Egy susogó lomb szinpompa nélkül,
Mely nem csábító s mégis vonz, ragad.
Mely nem vetkezik ki zöld mezéből,
De télen nyáron mindig az marad!..

Itt, csak itt hagyj pihenni egy per-
czet...

Legyen e lombról enyim egy levél!
Oh! hisz ez, érzem: mindennel felér,
Mindennel, mit szívem eddig vesztett!
Tartsd meg rozsáid illatos liget...
Nekem a hűség myrtusága kell...
Az folyja át ez összetört szívet
Arczomról a bűt az simítsa el!...

... Oh hölgy! merész, hő vágyainak
Elmetszé szárnyát egy tekinteted,
S elődbe hullt az... tovább nem me-
het...

Nem lehet már odébb szállni annak!
S még akkor is, ha lelked netalán
Más ábrándnak él, melynek kéje von...
Még akkor is mint szótlán néma árny,
Hű kísérőd lesz életutadon!..

Az oltárra, — mit érzem heve
Alkot a szerelem istenének,
Mindenké amivel bír, kincsének
Legbecsesebbjét oda rakja le...
Ott ég el hizelgés, köny, bű, panasz...
Remélve engesztelést — diadalt...
Ez rongyot tesz rá, koronát amaz,
... Én ez egyszerű szárnyaszegett dalt!

Borúth Elemér.

Tárogató.

— A történelmi társulat ez idén Zemplénben fogja tartani közgyűlését, hová a társaság egyenes meghívást kapott a leleszi prémoutrei rend derék apjától mélt. Kacsvinszky Viktor urtól. Zemplén azért is alkalmas hely a kirándulásra, mert ott s a szomszédos Ungban igen gazdag levéltárak vannak: Igy Leleszen a konvent régi és új duggazdag levéltára, Bélyben a Sennyei családé, Homonnán a Drugotheké, ennek hasznát a család élő (nő-ági) képviselői magánosan nem, de a társaságnak szívesen átengedik. Ungmegyében a megyei gazdag levéltáron kívül a gróf Barkóczy-féle, melynek használásán a család már beleegyezését adta. Az Ibrányi család levéltára, melyben sok szabolcsmegyei adat van, Szabolcsmegye monographiájának megírásához is fel fog használni.

— A honvéd-dandárnokok már kinevezettek; a s. a. ujhelyi 11-dik dandár parancsnokává, melyhez az ungvári 36-ik honvéd-zászlóalj is tartozik, Görgey Kornel alezredes van kinevezve.

— Igen sok panasz érkezik hozzánk az ellen: hogy a mészárosok a húst nem adják ki a törvényesen megállapított mértékben, ami a fogyasztóknak valóban nagy hátrányára van. Mindaddig azonban e bajon segítve nem lesz, míg a székálló legényeknek fizetés nem adatik; mert régi szokás szerint a székálló legényeknek nincs fizetésük, s hogy mégis jó jövedelmük van s többnyire vagyont szereznek, annak magyarázata a mérték hiányos kiszolgáltatásában rejlik. Mindamellett nem árt, ha a rendőrség e tekintetben is éberséget tanúsít s a visszaélést jobban elmergesedni nem engedi.

— A sárospataki főiskolai ifjuság tegnap az ugynevezett Nándor fürdőben májusi, táncvizsgálommal egybekötött mulatságot rendezett. A mulatság, dacára a kedvezőtlen időnek is — mint mondják — meglehetősen sikerült.

— F. év július 2-án 2 század közös hadseregbeli gyalogság érkezik városunkba.

— Ungvár közelében csongrádi emberek dolgoznak a vasuti töltésen. Oda jó egy Ungvár vidéki tót ember, s megtámadja a magyar, miért veszik el kendtek a mi kenyérünket? Nem kendteknek való ez a munka, volt a viszonzás Már miért ne? felel a tót. Erre kezébe adja a magyar a földet jól megrakott targonczát a tótnak, s midőn ez nem bírja a töltésre feltolni, megszólal a magyar: feleség! jér ide told fel ezt a targonczát! s ez feltolta. Ekkor uegrakja a magyar még egyszer a targonczát s reá ülteti magát a tótot is, feltolta azután a targonczát, s fenn a töltesen kifordította azt a tóttal együtt.

— Szőke J. nevű hies lótolvaj és szőkevényt Zemplénmegye bönfenyítő törvény-szöke 8 évi börtönre ítélte el.

— Ugyancsak Zemplénmegye törvényszéke előtt a mult héten 3 bankohamisítási ügy tárgyalatott. A hamisítók közül egyik, s pataki lakos, ki már hamis egy forintosok gyártásáért régebben börtönben ült; a másik ungi születésű 60 éves izraelita. A hamisított bankjegyek általánvéve igen primitív technikai készütségre mutatnak.

Üzlet.

A s. a. ujhelyi piacbiróság által jegyzőkönyvileg beiktatott terményárak májushó 18. 1871.

Alsó ausztr. mérővel.	f		kr		f		kr	
	f	kr	f	kr	f	kr	f	kr
Buza, a minőség szerint	4	50	4	60	5	—	—	—
Rozs	2	50	2	60	2	80	—	—
Árpa	2	—	2	10	2	20	—	—
Zab	1	70	1	75	1	80	—	—
Tengeri	2	50	2	55	2	60	—	—
Széna, mázsája	1	80	—	—	—	—	—	—

KOLENER JÓZSEF,
kiadó-társ.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztő-társ.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

HIRDETÉSEK.

C. O. OHM

Pest, Józseftér 15-dik szám alatt

bizományosa a valódi amerikai WHEELER et WILSON és ELIAS HOWE

varrógépeknek

tudósítja a t. cz. közönséget, hogy egyedüli raktára a valódi amerikai Wheeler et Wilson és Elias Howe gépeknek S. a. Ujhely és kertülete számára

Reichard testvéreknel

létezik S. a. Ujhelyben, hol minden a géphez és varráshoz tartozó készletek gyári áron kaphatók.

1-12

! LEGUJABBAK !

Glück Ignác

norinbergi és diszaru tetemesen megnagyobított kereskedésébe. S. a. Ujhelyben.

Főutca a „Vadászkürt“ vendéglő alatt.

Következő áruk nagy választékban megérkeztek.

Férfi divatárúk.

Legujabb nyakkendők, férfi fehér és színes ingek, a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Utazó készletek.

Bőröndök; női és férfi vászonnal borított fürdői falkufferek.

Angol por és eső elleni igen czélszerű gumi felöltők. Sétabotok, a legdusabb választékban.

Férfi nap és esernyők.

Minden nemei különböző jutányos áron.

Férfi színes és-fehér harisnyák.

Szivar, pénz és levéltárczák.

Női ékszerek.

Broches, függő Colier, Medalion, hajtűk a kedvelt fekete színekben valamint emaillezott Talmi aranyból.

Tajt pipák, és dohányzó készletek.

Magyar, török, fedelelen, kávéházi dohányzó pipák; cigarett és szivarszivók dús választékban.

Csibuk száruk, valódi török, bádeni megye és nádból borostyánnal.

Női divatcikkek.

Chemisetek, s minden e nembe vágó piperék.

Férfi ingallérok és manchetek.

A legujabb formákban.

Szappan és illatszerek.

Szamtalan női és férfi divatcikkein felül ajánlja.

S. a. Ujhelyben a leggazdagabb férfi nemez és selyem kalapjait valamint a legujabb divatu női és férfi szalmakalapjait.

1-4

Héricz Márton esőrgői majorjából 15 db. különbözőféle faju fejős tehén szabad kézből eladó, bővebben értekezhetni a tulajdonossal Csörgön.

3-3

Haszonbér hirdetés!

Bujanovics Frigyes zemplénmegyei tot-izségi birtoka mely mintegy 400 hold szántó föld 50 hold rét és lucernából és 150 hold aly és hegyi legelőből összesen 600 holdakból áll, — s van hozzá felszerelt pálinkaház a megkivántató tűzfával, koresma s két patak — malom, és minden szükséges lak és gazdasági épület, — akár mikor bérbe kivehető; bővebben értesülhetni f. év május 15-től a tulajdonosnál.

Ház eladás.

Néhai Dubai Józsefnek a sertéspiaczon, illetőleg a csillag utcán 221. sz. a. levő háza szabad kézből eladóvá tétetvén; értekezhetni iránta az illető özvegy tulajdonos nővel.

1-1

Bérbe adandó szoba.

A Széchényi téren levő Péterffyféle ház emeletén van egy szép és tágas, külön bejáratú udvari szoba, havonként vagy évnegyedenként kiadó. Értekezhetni déli 1-2 óra közt ugyan ott az emeleti hátsó lakosztályban.

Árverési hirdetmény.

Zemplén megye tszéke mint tkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Homoki Nagy Malvin és társai felpereseknek 525 frt. s jár. követelése kielégítése végett, a néhai Steinfeld szül. Horsovszki Rozália tulajdonát képező az E. Bényei 724 sz. tkönyvben foglalt 1411 hr. sz. mintegy két vékás kiterjedésű föld és 1889 hr. sz. mintegy 1 hold kiterjedésű szőlőből összesen 250 fnyi becsértékű ingatlan 1871 junius hó első napján d. e. 10 orakor mint első, 1871 évi julius hó 3-ik napján d. e. 10 orakor mint 2-ik árverési határidőben Erdőbénye m. város községe házában a legtöbbet ígérőnek bírói árverés útján eladni fog, miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés az első határidőben csak becsáron felül, a II-on becsáron alul is megtartatik, s hogy bánatpénzül a becsár 10% teendő le, s hogy a többi árverési feltételek a tkönyvi irodában s a végrehajtással megbízott S. pataki ker. szolgabirójánál megtekinthetők.

Felszólíttatnak végül a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbségi jogot érvényesíttetni vélnék, hogy igényeiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt nyujtsák be, mivel különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt Zemplén megye tkvi gyűlésnek S. a. Ujhelyben 1871 ápril 15-én tartott üléséből.

Spienberg Gábor.
tszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

Zemplénmegye központi főszolgabirója által közhírré tétetik: miszerint néhai Csatos János és neje nevére az Ujhelyi 1173 számú tkönyvi 6935,6938 h. r. számok alatt bevezetett rongyos fekete hegyi szőlő, 1871. évi május hó 29-ik napján délelőtti 9 or. mint első, 1871 évi junius hó 12-ik napján dél előtti 9 or. mint második árverési határidőben Ujhely város házában a legtöbbet ígérőnek bírói árverés útján eladni fog, miről a venni szándékozók azzal értesítetnek; hogy az árverés az első határidőben csak becsáron felül, a másodikon becsáron alól is megtartatik, s hogy az árverési feltételek hivatalos szövegben megtekinthetők.

Kelt S. a. Ujhely. május 10-én 1871.

Balogh Károly
központi fő szolgabíró.